

De ontstaansgeschiedenis van het Sezen netwerk

In 2001 werd Stichting Sezen opgericht door Wim van Dinten en Imelda Schouten. Wim ontdekte tijdens zijn verblijf in andere culturen dat mensen vier verschillende patronen laten zien in hun omgang met elkaar en met hun omgeving. Hij beschreef deze patronen in de Nederlandse cultuur, in het boek *Met gevoel voor Realiteit* (2002), onder redactie van Imelda. Daarmee begon in Stichting Sezen de zoektocht naar grondslagen onder deze patronen.

Een mijlpaal was het besef dat die patronen tonen *hoe mensen betekenis geven* aan wat ze in de realiteit waarnemen en ervaren, én aan wat ze in hun hoofd bedenken. Anders gezegd: wat mensen aandacht geven en belangrijk, goed of slecht vinden ontwikkelt zich steeds in wisselwerking met de omgeving, en komt tot uitdrukking in hun gedrag, woorden en handelen. Daarmee brak het inzicht door dat alles wat mensen doen en hoe ze oordelen voortdurend beïnvloed wordt door de omgevingen waarin ze verkeren. Neem alleen al de invloeden van de omgevingen waarin kinderen opgroeien en de invloeden van organisaties in de samenleving. Het boek *Voorbij het Vanzelfsprekende* (2014) is daaraan gewijd.

Een volgend inzicht is dat al het leven op aarde gedurende zo'n 4,5 miljard jaar in wisselwerking met de omgeving ontstaan is. Wim noemde het *wisselwerking waarin de potentie tot evolutie huist. Duurzaamheid* is dan: wat ooit uit wisselwerking is ontstaan, kan steeds opnieuw blijven ontstaan. Deze wisselwerking voltrekt zich in het domein realiteit. Daarnaast is er ook wisselwerking die zich alleen in onze hoofden afspeelt, en dat domein noemen we werkelijkheid. In de westerse wereld is de invloed van technologie – door mensen bedachte hulpmiddelen – zo groot geworden, dat mensen steeds vaker betekenis geven uitgaande van hun werkelijkheden en niet (meer) van realiteit.

Het meest recente boek *Voor wie niet naar Mars wil verhuizen* (okt 2025), geeft op een toegankelijke manier een compilatie van de inzichten die in 25 jaar zijn ontstaan. Het is geen theorie of methode, het zijn waarnemingen die met behulp van het *Sezen-referentiestelsel* worden geduid. Dit stelsel helpt je om waarnemingen van wisselwerking en evoluties te verwoorden, waardoor je de ontwikkelingen en problemen van deze tijd kunt doorzien en bespreekbaar kunt maken en een andere weg in kunt slaan.

Bascole werd in 2001 opgericht om met de inzichten in betekenisgeving organisatieadvies en -begeleiding aan te bieden. In 2004 werden die activiteiten grotendeels gestopt, om in 2007 door Leonie van Dinten opnieuw gestart te worden. Zij heeft met Wim en Imelda nieuwe organisatiekundige inzichten ontwikkeld, met nieuwe vormen van organisatiebegeleiding, -advies en -onderzoek, onderbouwd met het Sezen-referentiestelsel. Het leidde in 2008 tot het boek *Zijn zij gek of ben ik het?* In dit boek werd mens-en-contextgedreven werken en organiseren gelanceerd, inclusief het fundamentele betekenis-gevende verschil met systeemgedrevenheid, wat de werkwijze is die past in industriële ondernemingen maar die inmiddels ook in dienstverlenende organisaties is gaan domineren. Contextgedreven werken en organiseren blijkt echter onverslaanbaar voor dienstverlenende activiteiten. Bascole is de netwerkpartner met de expertise om de mogelijkheden van het Sezen-referentiestelsel bruikbaar te maken in de vorm van werkwijzen, besturing en leiderschap, en organisatie(verander)processen.

De ontstaansgeschiedenis van het Sezen netwerk

Intussen werden ook leerprogramma's ontwikkeld waarmee mensen de mogelijkheden van het Sezen-referentiestelsel tot hun beschikking konden krijgen. Het leidde tot nieuwe didactiek en het kenmerkende 'ervaringsleren in wisselwerking'. In 2011 werden die programma's ondergebracht in Sezen Academy, met Imelda en Leonie als leidinggevenden. En nu worden de opgedane inzichten en ervaringen van 25 jaar versneld doorgegeven in vier fundamentele opleidingslijnen voor persoonlijke groei, organisatiekundige competentieontwikkeling, bestuurlijke competentieontwikkeling en voor brede competentieontwikkeling met overzicht. Speciaal voor die leerprogramma's is het boek *Realiteit en Werkelijkheid* (2022) beschikbaar.

In 2024 zijn Stichting Duurzaamheidsfonds Sezen (ANBI) en Sezen Uitgeverij opgericht. Beide organisaties nemen wisselwerking tussen mensen en de omgeving serieus, en hoe daarin de toestand is ontstaan waarin we nu leven. Het fonds draagt bij aan een duurzame toekomst door studiebeurzen te verstrekken voor opleidingsprogramma's waarin mensen door praktisch gebruik van het Sezen-referentiestelsel betere toekomstperspectieven kunnen ontwikkelen voor de wereld waarin we leven.

De uitgeverij verzorgt communicatieve uitingen waarin wisselwerking en het Sezen-referentiestelsel praktisch herkenbaar zijn voor een breder publiek. Mensen en organisaties worden ondersteund om hun inzichten en ervaringen aan anderen door te geven in de vorm van podcasts, video's of geschreven verslag voor beleid in organisaties, politiek of als inspirerend verhaal.

In 2025 is het Centrum voor perspectiefontwikkeling (CVPO) opgericht. Ervaringen met mensen in Sezen Academy-programma's leerden ons dat stress, burn-out, onverklaarde (lichamelijke) klachten, psychische diagnoses als depressie, angst en ADHD, signalen kunnen zijn van spanningen: namelijk van mismatches in de manier waarop je zelf betekenis geeft en de manier waarop dat in jouw omgeving gebeurt. Zodra je zo'n mismatch herkent en kunt verwoorden, ontstaat nieuw perspectief. Keer op keer bleek tijdens ervaringsprogramma's die uitgaan van wisselwerking, dat spanningen en klachten van deelnemers kunnen verdwijnen en wegblijven.

Het CVPO gebruikt de contextmethode die vanuit deze ervaringen bij Sezen Academy is ontwikkeld. Het CVPO is daarmee de netwerkpartner die gespecialiseerd is in het herkennen van mismatches en de praktische aanpak ervan. In organisaties, bedrijven en schoolomgevingen spoort het CVPO mismatches op die tot uitval kunnen leiden of geleid hebben, en biedt mogelijkheden om die te voorkomen en te verhelpen. Er zijn programma's voor het ontwikkelen van toekomstperspectief voor werknemers en werkgevers, en speciaal voor jongeren (Jong-CVPO).

Met de ervaringen bij onze netwerkpartners hebben we in de afgelopen 20 jaar ontdekt en laten zien dat toekomstperspectief ontstaat zodra mensen (weer) vertrouwen in wisselwerking kunnen opbouwen, privé, in het werk en op maatschappelijk niveau. Die kennis en ervaring gebruiken we binnen ons groeiende netwerk voor praktische toepassingen. Gericht op een toekomst waarin kwaliteit van leven, leren en ontwikkelen in wisselwerking, waardevolle maatschappelijke bijdragen, passend werk en gezonde werk- en leefomgevingen de uitkomsten zijn.